

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/52/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116215311
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4116215311.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO 31 575 951, proti žalovanej: F. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom I., G. A. K. XX, o zaplatenie 2 964,80 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. mája 2019, č. k. 17C/282/2016-119, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom II. výroku o zamietnutí zvyšku žaloby p o t v r d z u j e.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nitra (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ účinný do 30. 06. 2016, od 01. 07. 2016 ako súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) rozsudkom zo 14. mája 2019, č. k. 17C/282/2016-119, (I.) uložil žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 135,75 eura a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet žalobcu. (II.) Súd žalobu v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 133,11 eura počnúc od 29. 12. 2015 až do zaplatenia zamietol. (III.) Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 64 %, ktoré je povinná zaplatiť žalovaná a (IV.) o výške náhrady trov bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 497 zák. č. 513/1992 Zb. Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1- 5, 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), § 2 písm. g/, j/, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“).

3. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa žalobným návrhom domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť sumu vo výške 2.964,80 eura, nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 2,64 eura, úrok vo výške 133,11 eura, úroky z omeškania vo výške 1,80 eura, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 3.064,80 eura od 29. 12. 2015 do 18. 02. 2016, z nezaplatennej istiny vo výške 2.964,80 eura od 19. 02. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 133,11 eura od 29. 12. 2015 až do zaplatenia ako aj náhradu trov konania.

4. V predmetnej veci súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom č. k. 17C/282/2016- 52, zo dňa 11. 11. 2016, v ktorom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2 440,85 eura spolu s 5 % úrokom z

omeškania ročne počnúc od 29. 12. 2015 až do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, žalobu vo zvyšku zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 64 %.

5. Voči predmetnému rozsudku bolo zo strany žalobcu podané odvolanie a Krajský súd v Nitre, Uznesením č. k. 5Co/385/2017 - 98, zo dňa 26. 10. 2018 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na zrušujúce uznesenie krajského súdu predmetom sporu zostalo zaplatenie sumy vo výške 523,95 eura ako aj nezaplatené poplatky za poistenie vo výške 2,64 eura, úrok vo výške 133,11 eura, úroky z omeškania vo výške 1,80 eura, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 3 064,80 eura od 29. 12. 2015 do 18. 02. 2016, z nezaplatenej istiny vo výške 2 964,80 eura od 19. 02. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 133,11 eura od 29. 12. 2015 až do zaplatenia ako aj náhradu trov konania.

6. Po vykonanom dokazovaní, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu prvoinštančný súd zistil, že strany sporu uzavreli dňa 18. 09. 2014 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 3 200 eur s úrokovou sadzbou 15,9 % do zosplatenia, s výškou RPMN 19,01 %, priemernou RPMN ku dňu podpisu úverovej zmluvy 16,81 %. Výška poskytnutej sumy nebola medzi stranami sporná. Žalovaná sa zaviazala predmetný úver splácať v splátkach s počtom splátok 120, splátky boli dojednané mesačne vo výške 53,92 eura a to do 20-teho dňa v mesiaci, prvá splátka bola splatná v mesiaci nasledujúcom po mesiaci poskytnutia úveru. Konečná splatnosť úveru bola 20. 09. 2024, pričom žalovaná prvú splátku mala uhradiť dňa 20. 10. 2014. Celková suma, ktorú mala žalovaná zaplatiť vrátane všetkých nákladov klienta bola 6 630,40 eura.

7. V deň poskytnutia úveru sa žalovaná zaviazala zaplatiť žalobcovi jednorazový poplatok vo výške 160 eur a mesačne platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,32 eura. Pretože si žalovaná neplnila svoje povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy, bola vyzvaná žalobcom listom zo dňa 24. 09. 2015 na úhradu omeškaných splátok úveru vo výške 152,62 eura a následne listom zo dňa 28. 12. 2015 bola žalovaná vyzvaná na predčasné splatenie úveru vo výške 3 274,22 eura s príslušenstvom. Z prehľadu splácania bolo zistené, že žalovaná do zosplatenia uhradila žalobcovi sumu vo výške 659,15 eura, po predčasnom zosplatení uhradila sumu vo výške 100 eur. Ďalej bolo zistené, že splátka pozostávala zo započítania úroku, započítania čiastky na istinu a na poistné. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sa stali Všeobecné obchodné podmienky (VOP) a v nich sú upravené podmienky poskytnutia úveru. Zmluva bola opatrená podpisom žalovanej, úverové podmienky nie sú podpísané žiadnou zo zainteresovaných strán.

8. Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanými existoval záväzkový vzťah, titulom zmluvy o úvere, ktorá je zároveň spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzatváraní žalobca konal a žalovaní, ktorí sú fyzickými osobami nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Tým sa pri rozhodovaní o žalobe otvoril priestor pre aplikáciu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných právnych predpisoch zákona č. 634/1992 Zb., resp. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákona č. 258/2001 Z. z., resp. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

9. Keďže zmluva, ktorá je predmetom konania, má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d/ ZoSÚ musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva obsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm., podľa písmena j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Z predložených listín vyplýva, že strany sporu uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke, ktorú musí žalovaná zaplatiť, pretože do tejto čiastky majú podľa § 2 písm. g/ citovaného zákona patriť aj náklady na poistné a doplnkové služby, pretože žalobca nepreukázal, že žalovaná nemusela poistnú zmluvu uzavrieť, aby získala spotrebiteľský úver alebo aby ho získala za ponúkaných podmienok, od čoho sa odvíja aj nesprávne vypočítaná RPMN. Pokiaľ bolo v zmluve dohodnuté aj platenie poistenia, malo byť zahrnuté do celkových nákladov úveru a v tejto súvislosti premietnuté do RPMN.

10. Z obsahu zmluvy nevyplýva, že by poskytnutie poistenia ako doplnkovej služby nebolo podmienkou pre získanie spotrebiteľského úveru, lebo podľa Všeobecných obchodných podmienok Prima banka Slovensko a.s., vznikom poistenia vzniká klientovi povinnosť platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver splatný spolu s príslušnou splátkou úveru. Uvedené údaje sú obligatónnymi zákonnými náležitosťami zmluvy a pre absenciu ich správneho vyjadrenia sa považuje predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 odsek 2 zákona č. 129/2010 Z. z..

11. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ nemal možnosť rozhodnúť sa, či využije službu poistenia alebo nie, ale podpisom zmluvy o úvere mu bolo poistenie nanútené, čo vyplýva zo samotného znenia bod 1.1.2. Zmluvy o úvere a svojim podpisom zmluvy o úvere vyjadruje súhlas s poistením.

12. Spotrebiteľ nemal možnosť vylúčiť účinky zmluvy v časti upravujúcej poistenie, ale naopak, ak chcel získať úver, musel zmluvu ako celok prijať, možno dospieť k záveru, že poistenie (vzhľadom na jeho formuláciu v zmluve o úvere) bolo podmienkou poskytnutia úveru. Ak by totižto chcel spotrebiteľ poistenie odmietnuť, musel by odmietnuť zmluvu ako celok. Spotrebiteľ teda nemal možnosť rozhodnúť sa, či poistenie ako doplnkový produkt využije alebo nie, ale mohol si už len vybrať konkrétny súbor poistenia.

13. Podstatná je skutočnosť, že už pri uzatváraní zmluvy o úvere musel spotrebiteľ poistenie uzavrieť. Navyše, podľa názoru súdu je neprípustné, aby spotrebiteľ ako slabšia a menej informovaná zmluvná strana, ak nechce byť viazaný určitými zmluvnými podmienkami, musel vyvinúť ďalšiu aktivitu v podobe úkonov smerujúcich k ukončeniu poistenia.

14. Zo strany žalobcu, ako aj z obsahu zmluvy nevyplýva a v konaní nebolo preukázané, že by poskytnutie poistenia ako doplnkovej služby nebolo podmienkou pre získanie spotrebiteľského úveru, lebo z výpisu splátok vyplýva, že žalovaná okrem uvedenej mesačnej splátky vo výške 53,92 eura bola povinná podľa zmluvy platiť aj poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,32 eura a z toho dôvodu, poplatok za poistenie mal byť zahrnutý do celkových nákladov úveru (Krajský súd Banská Bystrica č. k. 18 Co 100/2016, Krajský súd Prešov, č. k. 20Co 80/2016, zo dňa 27. 04. 2017).

15. Vzhľadom na vyššie uvedené súd má za to, že uzatvorenie poistenia bolo podmienkou pre získanie úveru, a preto v zmysle ust. § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z. náklady súvisiace s poistením mali byť zahrnuté do výšky RPMN.

16. Tým, že sa tak nestalo, je RPMN v zmluve o úvere uvedená v nesprávnej výške. Uvedenie nesprávnej výšky RPMN má rovnaké následky, ako keby RPMN nebola uvedená vôbec - ani v jednom prípade spotrebiteľ nepozná skutočnú výšku RPMN, v dôsledku čoho si nemôže spraviť obraz o celkovej cene úveru a nemôže posúdiť, nakoľko je úver pre neho výhodný.

17. Preto tak neuvedenie RPMN, ako aj jej uvedenie v nesprávnej výške má za následok to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 odsek 2 zákona č. 129/2010 Z. z., z čoho vyplýva, že žalobca nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, poplatkov za upomienky a ani žiadnych iných poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutého úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného.

18. V spore bolo preukázané, že žalobca si splnil svoje povinnosti zo zmluvného vzťahu so žalovanou, ktorej poskytol úver vo výške 3.200 eur a aj to, že žalovaná si svoje povinnosti voči žalovanému splnila len čiastočne, na predmetnom úverovom prípade uhradila žalobcovi doposiaľ čiastku vo výške 759,15 eura, čo nebolo medzi stranami sporné, a preto súd rozhodol v rozsudku OS Nitra, č. k. 17C/282/2016 - 52, zo dňa 11. 11. 2016, že žalovaná je povinná vrátiť žalobcovi, zostatok nesplateného úveru vo výške 2.440,85 eura (3.200 - 759,15) pričom táto časť nebola napadnutá odvolaním a je aj právoplatná.

19. V predmetnom rozsudku žalobu vo zvyšku spolu s uplatnenými úrokmi, poplatkami ako nedôvodnú zamietol a z dôvodu, že voči tejto časti bolo podané odvolanie, súd prvej inštancie po čiastočnom späťvzati úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 133,11 eura rozhodoval o zvyšnej zamietajúcej časti.

20. Ako bolo už vyššie konštatované, predmetnú zmluvu súd považoval za bezúročnú a bezpoplatkov z čoho vyplýva, že žalobca nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, poplatkov za upomienky a

ani žiadnych iných poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutého úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného a preto opätovne žalobu vo zvyšku uplatnenej istiny ako nedôvodnú zamietol.

21. Súd žalobcovi okrem sumy priznanej v rozsudku č. k. 17C/282/2016 - 52, zo dňa 11. 11. 2016 priznal aj sumu vo výške 133,11 eura, pričom predmetná suma predstavuje dohodnutý úrok v zmysle Zmluvy, ktorý bola žalovaná povinná splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia, pričom úroková sadzba vo výške vyplýva 15,90 % ročne vyplýva zo Zmluvy a sumu 2,64 eura ako nezaplatené poistné.

22. Čiže súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2. 440,85 eura spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne počnúc od 29. 12. 2015 až do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (v zmysle rozsudku 17C/282/2016 - 52, zo dňa 11. 11. 2016) a sumu vo výške 135,75 eura (kde suma 133,11 eura predstavuje dohodnutý úrok v zmysle Zmluvy, ktorý bola žalovaná povinná splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia, pričom úroková sadzba vo výške vyplýva 15,90 % ročne vyplýva zo Zmluvy a sumu 2,64 eura ako nezaplatené poistné).

23. Čo sa týka zamietnutej časti a to úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 3.064,80 eura od 29. 12. 2015 do 18. 02. 2016, súd uvádza, že úrok z úveru prináleží iba na čas do zosplatnenia úveru, resp. do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania.

24. Prvoinštančný súd poukázal na názory vyslovené v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29. 10. 2014 sp. zn. 5 Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25. 10. 2013, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. 02. 2017 sp. zn. 5Co/407/2016, Krajského súdu v Nitre zo dňa 15. 03. 2018 sp. zn. 9Co/225/2017, sp. zn. 25Co/180/2017 zo dňa 29. 11. 2017, sp. zn. 7Co/114/2015, 5Co/64/2018 zo dňa 06. 02. 2019, 5Co/90/18 zo dňa 30. 08. 2018, 6Co/191/2018 zo dňa 20. 02. 2019.

25. Súd taktiež vychádza aj z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18. 09. 2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úrok y z omeškania (§ R 59/1998, 4Obo 143/1998). Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

26. Ďalej súd k danej veci uvádza, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti, ako tomu bolo aj v danom prípade, zmluva o úvere zaniká podľa § 565 OZ a zánikom zmluvy zanikajú práva a povinnosti strán v nej uvedené, teda aj povinnosť platiť úroky.

27. Poukázal na ust. § 503 Obchodného zákonníka s tým, že záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Teda úroky sa môžu účtovať len do splatnosti záväzku vrátiť peniaze. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle straty príležitosti veriteľa disponovať s istinou a produkovať prostredníctvom nej zisk. V prípade mimoriadnej splatnosti ale veriteľ navodzuje situáciu, v ktorej má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou a tým aj obmedzenie obchodovania s peniazmi.

28. Veriteľ by preto nemal mať právo na úroky ako odplatu za užívanie istiny, keďže dlžník ju už užívať nemôže. Súd si je pritom vedomý, že súdna prax v otázke nároku na úroky z úveru za čas po jeho predčasnom zosplatnení nie je jednotná, o čom svedčia i na žalobcom v žalobnom návrhu poukázané rozhodnutia iných krajských súdov, súd sa prikláňa k vysloveným právnym názorom ako už vyššie citoval rozhodnutia, že veriteľovi patria úroky z úveru len za čas do splatnosti dlhu.

29. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 2 964,80 eura (100 %), súd mu priznal sumu 2 440,85 eura plus sumu vo výške 135,75 eura čo je 82 %, vo zvyšku 387,40 eura 18 % žalobu zamietol. Pretože miera úspechu žalobcu predstavuje 64 % (82 % - 18 %), v takejto miere mu súd priznal aj náhradu trov konania.

30. Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej súd žalobu vo zvyšku uplatneného nároku zamietol (výrok II.) a výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, žiadajúc odvolací súd, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a vyhovel zvyšku žaloby a žalobcovi priznal náhradu trov konania. Poukázal nato, že celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť uvedená v úverovej zmluve vo výške 6 630,40 eura zodpovedajú násobku počtu splátok (120) a výšky splátok (53,92 eura) a súčtu s poplatkom za poskytnutie úveru (160 eur), t. j. 6 630,40 eura. Uvedené je v súlade s § 2 ods. g/ zákona č. 129/2010 Z. z., podľa ktorého poistenie sa zarátava do celkových nákladov iba vtedy, ak spotrebiteľ musel poistnú zmluvu uzavrieť. V konaní nevyvstali žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné zakladať domnienku, že poistenie bolo podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy, či zvýhodnenia jej podmienok. Ani z predloženej zmluvnej dokumentácie, o ktorú žalobca opiera svoj nárok, nie je možné vyvodiť čo i len nepriamo takýto záver - naopak z viacerých ustanovení zmluvnej dokumentácie vyplýva opačný záver a síce, že úverovú zmluvu bolo možné bez akýchkoľvek dôsledkov na jej podmienky (najmä bez negatívnych dôsledkov pre spotrebiteľa) uzatvoriť aj bez uzatvorenia poistenia a uzatvorené poistenie bolo možné tiež kedykoľvek zo strany žalovaného zrušiť. Poukázal na ustanovenia VOP (10.1) a na ust. § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. s tým, že poistenie je v každom prípade individuálne a žalobca poskytuje úvery s poistením aj bez poistenia a to za rovnakých podmienok. V rámci predzmluvných rokovaní má každý klient žalobcu možnosť zvoliť si uzatvorenie úverovej zmluvy bez poistenia, s poistením Súboru A alebo poistenie Súboru B, pričom v danom prípade si žalovaný vybral súbor poistenia A. Poistné nebolo uvedené v celkových nákladoch spotrebiteľa v úverovej zmluve, pretože uzatvorenie poistenia nebolo podmienkou uzatvorenia úverovej zmluvy medzi žalobcom a žalovaným a ani nemalo vplyv na žiadnu podmienku úverovej zmluvy. Žalobca ako banka uzatvoril aj v čase uzatvorenia úverovej zmluvy medzi sporovými stranami množstvo úverových zmlúv s inými dlžníkmi a s totožnými podmienkami. Ako dôkaz predložil inú zmluvu, iného klienta. Keďže neobstojí premisa ohľadom povinného uzatvorenia poistenia k úverovej zmluve, neobstojí ani tvrdenie ohľadom nesprávneho výpočtu RPMN, kvôli nezohľadneniu nákladov súvisiacich s poistením; hodnota RPMN bola vypočítaná správne a v súlade so zákonom. Žalobca poukazuje najmä na tú skutočnosť, že žalovaný uvedené počas celého súdneho konania nerozporoval. Súd porušil právo žalobcu na spravodlivé súdne konanie a postupoval v rozpore so zásadou kontradiktórnosti súdneho konania, keď v rozpore s § 151 CSP skúmal tvrdenia žalobcu, ktoré neboli žalovaným spochybnené. Podľa uvedeného ustanovenia sa výslovne nepopreté tvrdenia považujú za nesporné. Žalobca má za to, že v súlade s prejednávou zásadou civilného sporového konania je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, a to aj v spotrebiteľských sporoch.

31. Poukázal na nepreskúmateľnosť s tým, že súd v ods. 22 odôvodnenia uviedol, že čo sa týka zamietnutej časti a to úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 064,80 eura od 29. 12. 2015 do 18. 02. 2016, že úrok z úveru prináleží iba na čas do zosplatnenia úveru, resp. do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania, pričom poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov, v ktorých bol posudzovaný nárok veriteľa na zmluvný úrok po mimoriadnom zosplatnení úveru. Žalobca však podotýka, že uplatnený úrok vo výške 5 % ročne z istiny a vyčísleného zmluvného úroku nakumulovaného ku dňu zosplatnenia nie je zmluvným úrokom po zosplatnení úveru a nárok na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy aj za čas po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru až do zaplatenia nie je obmedzené, resp. limitované žiadnym právnym predpisom. Uplatnený úrok je úrokom z omeškania a nie zmluvným úrokom.

32. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal odvolaním žalobcu napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu v časti výroku II., postupujúc pritom podľa § 378 ods. 1 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením), a dospel k tomu záveru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

33. S účinnosťou od 01. 07. 2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávných noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

34. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

35. Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany

36. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

37. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

38. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

39. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

40. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

41. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

42. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

43. Odvolací súd preskúmavajúc dôvodnosť podaného odvolania zistil, že predmetom odvolacieho konania je rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti, ktorou bola žaloba žalobcu v časti zamietnutá. Prvoinštančný súd žalobu v tejto časti zamietol z dôvodu, že posúdil zmluvu o úvere uzavretú medzi pôvodným veriteľom a žalovaným ako dlžníkom za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že strany sporu uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke, ktorú musí žalovaná zaplatiť, pretože do tejto čiastky majú podľa § 2 písm. g/ citovaného zákona patriť aj náklady na poisťné a doplnkové služby, pretože žalobca nepreukázal, že žalovaná nemusela poisťnú zmluvu uzavrieť, aby získala spotrebiteľský úver alebo aby ho získala za ponúkaných podmienok, od čoho sa odvíja aj nesprávne vypočítaná RPMN.

44. Správnosti rozhodnutia v napadnutej časti svedčí to, že súd prvej inštancie správne posúdil právny vzťah medzi žalobcom (právnym predchodcom žalobcom) a žalovaným ako vzťah spotrebiteľský, hoci ide o zmluvu úverovú, ktorá je ako absolútny obchod upravená v tretej časti Obchodného zákonníka. Na úverovú zmluvu je potrebné aplikovať kogentné ustanovenia spotrebiteľského práva na ktorú je potrebné aplikovať normy spotrebiteľského práva, Smernicu rady č. 93/13/EHS z 05. 04. 1993 a Zákon o ochrane spotrebiteľa ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v § 52 a nasl. OZ o spotrebiteľských zmluvách.

45. Odvolací súd reagujúc na vyššie uvedený záver prvoinštančného súdu a vzhľadom na odvolacie dôvody žalobcu konštatuje, že predmetný spor bol charakterizovaný a je sporom so slabšou stranou. Išlo o spotrebiteľský právny vzťah na ktorý sa okrem všeobecných ustanovení civilného sporového poriadku vzťahujú aj ustanovenia týkajúce sa ochrany slabšej strany. Platí teda osobitná úprava konaní

so slabšou stranou sporu (§ 290 a nasl. CSP). Špeciálna úprava spotrebiteľskej právnej ochrany vtelená do procesného kódexu, ktorým sa riadi aj toto konanie vzišla okrem iného aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (napr. C-240/98 až C-244/98, alebo C-497/13, C-137/08, C-472/11).

46. V zmysle tejto judikatúry je potrebné vnímať aj ustanovenie § 295 CSP. Jeho cieľom je umožniť súdu posúdiť nekalú povahu ustanovení spotrebiteľskej zmluvy, a to aj bez návrhu spotrebiteľa. Aj keď to z gramatického výkladu komentovaného ustanovenia explicitne nevyplýva, v zmysle vyššie uvedenej judikatúry SDEÚ ide o vykonávanie dôkazov, ktoré by mohli byť v prospech spotrebiteľa. Z citovanej judikatúry SDEÚ vyplýva, že v spotrebiteľských sporoch je relativizovaná nielen dôkazná povinnosť spotrebiteľa, ale aj jeho povinnosť tvrdenia. Vnútroštátny súd totiž musí prihliadnuť na nekalú povahu spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu spotrebiteľa. Toto pravidlo neplatí jedine vtedy, ak spotrebiteľ s takýmto postupom vysloví nesúhlas, teda prejaví vôľu byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou naďalej viazaný (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1030-1031 s.).

47. V zmysle vyššie uvedeného je treba konštatovať, že hoci žalovaný ako spotrebiteľ bol v konaní nečinný a „nepoprel“ rozhodujúce skutkové tvrdenia, súd nemohol rezignovať na činnosť, ktorá napĺňa obsah spravodlivo „vyrovnávajúceho“ procesu vo vzťahu k slabšej strane sporu. Potom prvoinštančný súd správne vyhodnotil, že nemožno sa uspokojiť s dôsledkami ust. § 150 a § 151 CSP, pretože v tomto prípade nejde o klasický spor dvoch „rovnocenných“ strán.

48. Podľa § 1 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

49. Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

50. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/.

51. Podľa § 2 písm. g/ ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

52. Zákonodarca v ust. § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy podal legálny výklad toho, čo je treba chápať pod pojmom „celkové náklady spotrebiteľa“. Okrem iného uviedol, že do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

53. Uvedená definícia jednoznačne zakotvuje, že poisťné je treba zahrnúť do celkových nákladov za podmienky, že ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

54. V odvolacom konaní sa teda posudzuje správnosť záveru prvoinštančného súdu o tom, že poisťné malo byť zahrnuté do celkových nákladov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť, a poisťné do celkových nákladov zahrnuté nebolo.

55. V procese dokazovania je treba konštatovať povinnosť dodávateľa poskytnúť súdu dostatočný dôkaz o skutočnostiach, ktoré sú mu na prospech. V tomto prípade žalobca (dodávateľ) v odvolacom konaní poukazoval nato, že poistenie úveru nebolo povinné, dokonca na dôkaz predložil zmluvy uzavreté s iným klientom, z ktorého malo vyplývať, že zmluvy mohol klient uzavrieť aj bez takého poistenia.

56. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že z obsahu správne zistených skutočností prvoinštančným súdom vyplýva, že súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 18. 09. 2014 bolo aj poistenie. Odvolací súd konštatuje, že žalobca bol povinný preukázať, že uvedené poistenie bolo dobrovoľné. Podľa názoru odvolacieho súdu dobrovoľnosť neznamená len obyčajnú skutočnosť, že na žiadosť spotrebiteľa môže byť z úverových dojednaní „poistenie“ vylúčené, ale uvedené znamená, že uvedený úver je štandardne nastavený ako úver bez poistenia a spotrebiteľovi je umožnené si na žiadosť úver poistiť. Pokiaľ ide prípad, že poistenie môže spotrebiteľ vylúčiť na žiadosť, potom hodnotenie okolností, za ktorých bola zmluva uzavretá a ako veľmi spotrebiteľ úver potreboval dostať môže znamenať, že otázkou možnosti poistenie vylúčiť sa ani nezoberal, pretože bol rád, že úver dostal. Uvedené otázky sú samozrejme hypotetické otázky okolností úverovej kontraktácie. Nezodpovedaným a nepreukázaným zostalo, či išlo o dobrovoľné poistenie, alebo nie. Vo vzťahu k hodnoteniu uvedeného odvolací súd konštatuje vysokú pochybnosť o tom, že spotrebiteľ si v tomto prípade sám vyžiadaval poistenie. Odvolací súd konštatuje, že ani predložený listinný dôkaz v inom úverovom prípade iného klienta (kde mali byť vyznačené úverové podmienky bez poistenia) nedáva odpoveď na vyššie uvedené otázky pre konkrétny prejednávany prípad a v pochybnostiach bolo treba sa prikloniť k záveru, pre spotrebiteľa priaznivejšiemu. Spotrebiteľ uspokojujúci si spotrebiteľské potreby v čase kontraktácie vníma základný cieľ kontraktácie, ktorým je dosiahnutie získania úveru. Vedľajšie doložky (hoci s finančným plnením) nie sú predmetom primárneho zamerania spotrebiteľa, nepredstavujú pre neho cieľ spotrebiteľskej ostražitosti. Ak bol úver prednastavený so súborom poistenia, nemohlo ísť o dobrovoľné poistenie.

57. Preto bolo možné aj podľa názoru odvolacieho súdu hodnotiť predmetné poistenie ako poistenie, ktoré bolo od začiatku prítomné v zmluve a malo byť zahrnuté do celkových nákladov, a teda nešlo o poistenie dobrovoľné. Celkovo bolo 120 anuitných splátok, po 53,92 eura. Spolu s poplatkom za poskytnutie úveru 160 eur išlo o sumu celkových nákladov 6 630,40 eura, tak ako bolo uvedené v zmluve. V skutočnosti zahrnuté mesačné poistné vo výške 1,32 eura do celkových nákladov nebolo. Do celkových nákladov teda poistné zahrnuté nebolo, preto bolo možné konštatovať bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 9 zák. č. 129/2010 Z. z.). Ak nebol nárok žalobcu na úroky zo zmluvy, potom neprichádzali do úvahy ani sankčné úroky z omeškania, či ďalšie poplatky.

58. Z pohľadu odvolacích dôvodov nebolo potrebné sa zaoberať hodnotou RPMN, pretože vyššie uvedený záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti postačuje pre vecnú správnosť napadnutého rozsudku (v zamietajúcej časti).

59. S poukazom na uvedené odvolací súd o podanom odvolaní žalobcu ako o nedôvodnom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

60. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP s tým, že v odvolacom konaní úspešnej žalovanej nepriznal voči procesne neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania, pretože si žiadne neuplatnila a ani jej žiadne nevznikli.

61. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia

opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).